WASHINGTON D.C.

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 74. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го КВІТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 21, 1976 No. 74. VOL. LXXXIII

Каміля Гук-Смородська обрана до Екзекутиви Національної Ради Жінок Америки

Ню Йорк, (М.С.). — В днях 13 і 14-го квітня 1976 року відбулися тут річні збори Національної Ради Жінок Америки і вибори її нової Управи. До Екзекутиви цієї престижевої жіночої організації ввійшла перший раз в її історії українка. Каміля Гук-Смородська, референтка зв'язків Головної Управи Союзу Українок Америки, була обрана до Екзекутиви Національної Ради Жінок Америки як її рекордова секретарка.

Каміля Гук-Смородська

Національна Рада Жінок Америки постала у 1888 році, як непартійна і непартійна організація. У її склад входить під цю пору 26 жіночих організацій — між ними і Союз Українок Америки, які репрезентують мільйони жінок різних національностей і віровизнань. Вона є інформативним центром і форумом для членів-організацій, як також і для індивідуальних членів.

Національна Рада Жінок Америки є членом Міжнародної Ради Жінок, до якої входять 67 організацій різних країн світу.

Інж. Михайло Чайковський обраний на голову Відділу УККА Ньюарку-Ірвінґтону

Ірвінґтон (І. Г.) — У неділю, 11-го квітня 1976 р. тут в Народному Домі відбулися річні Загальні Збори УККА, Відділу Ньюарку-Ірвінґтону й околиць, у висліді яких молодше покоління перебирає провід координаційного життя цих громад.

Збори відкрив голова місцевого Відділу УККА мгр Ярослав Рак. До президії Зборів були обрані: інж. Микола Семанишин — голова, мгр Дора Рак — містоголова, Михайло Дзіман — секретар.

За минулорічну діяльність звітували: інж. Василь Василів, як референт збірки Народного Фонду, Кость Гречак, як скарбник, Осип Голинський, як голова Комітету для відзначування 200-ліття Американської Незалежности і 100-річчя поселення українців в Америці, і мгр Ярослав Рак, як голова Відділу, та д-р Ілля Карапінка за Контрольну Комісію.

Після звітувань відбулася дискусія, в якій приймали участь багато представників організацій і платників Народного Фонду.

П'ятичленна Номінаційна Комісія, очолювана пані Лідією Гладкою, запропонувала новий склад Керівних Органів для Відділу УККА. Пропозицію Номінаційної Комісії Загальні Збори одобрили одноголосно. Головою вибрано інж. Михайла Чайковського з Гілсайду, якого наша громада знає із очолювання ним успішного українського Фестивалю в „Гарден Стейт Арт Центер". Заступниками голови були обрані: мгр Ярослав Рак, адв. Нестор Олесницький, д-р Зенон Матківський. На секретаря обрано Михайла Дзімана, а на скарбника Коста Гречака. Членами управи є: о. Іван Наконечний, о. Іван Сирота, пані Лідія Гладка, п-на Квітка Семанишин, інж. Василь Василів, Володимир Багрій, проф. Рафаїл Венке, Осип Голинський, інж. Олексій Данчук, Богдан Дацківський, Юрій Дребич, адв. Роман Пітьо, Ростислав Робак, Володимир Терещук, Василь Химера. Контрольну Комісію очолив д-р Ілля Карапінка, членами є: проф. М. Цапка, інж. М. Семанишин, інж. В. Гладкий, П. Буняк. До Товариського Суду обрано: мгр А. Городиницького, мгр Д. Рак, проф. О. Андрушкова, інж. Д. Кордуба і мгр В. Манька.

Загальні Збори винесли подяку мгрові Ярославові Ракові за його працю, як довголітньому голові Відділу УККА, й інж. Василеві Васильову за його великий вклад праці на полі збірки Українського Народного Фонду.

Економіка ЗСА значно поліпшилася

Вашінґтон. — Департамент торгівлі інформує, що протягом перших трьох місяців цього року загальний національний прибуток, тобто, сума продуктів і послуг, зріс на 7.5 відсотка. Таким темпом цей прибуток дійшов майже до рівня, який існував в кінці 1973-го року, тобто перед початком економічної рецесії, яка тривала протягом 1974-75 років. Крім того, департамент торгівлі також повідомив, що в першому кварталі 1976-го року рівень інфляції виносив тільки 3.7 відсотка. Це найнижчий рівень інфляції за останніх 4 роки. Протягом перших трьох місяців цього року „прибуток на голову", тобто прибуток розділений на всіх громадян ЗСА вже після податків, також виявив значний зріст.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

У членській кампанії УНСоюзу в 1976 році, метою якої є приєднати в році важливих історичних ювілеїв 5,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10 мільйонів долярів, взяло участь 59 секретарів і організаторів, які прислали в часі від 1 по 15 квітня ц. р. до Головної Канцелярії УНСоюзу 105 аплікацій нових членів.

По 2 і більше аплікацій прислали: Олена Олек (22) — 6, М. Кальба (226) — 6, М. Гаврилюк (162) — 5, С. Шевченко (388) — 5, Квітка Стецюк (25) — 4, М. Кігічак (240) — 4, Марія Гнатик (304) — 4, Д. Пищ (458) — 4, В. Шаран (407) — 3, С. Гонза (38) — 3, Марія Сцібело (452) — 3; по два члени зорганізували секретарі: Я. Билень (17), Марія Ковальчук (36), В. Оріховський (38), Д. Головатий (53), А. Рудник (79), І. Серант (86), В. Кобіто (121), М. Глова (128), І. Гуцайлюк (147), Олександра Дольницька (434).

38 секретарів і організаторів прислали по одній аплікації нових членів. Разом наспіло до 15-го квітня 1976 р. 105 аплікацій нових членів.

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ У ВАШІНҐТОНІ

Валінґтон, (Я.Г.). — Український Тиждень у столиці країни 20-27 червня ц.р. буде мірилом нашаї сили й нашої організованости. Для успіху цього Тижня зроблено вже багато, а ще більше треба зробити. В четвер-п'ятницю і суботу, 15-17 червня представники Українського Крайового Комітету 200- і 100-річчя, І. Базарко і Я. Гайвас, перевели ряд заходів у цій справі.

У четвер відбулася нарада місцевого Комітету, очоленого д-ром С. Куриласом, у якій взяли участь представники місцевої української громади і делеґати Крайового Комітету. На нараді обговорено програму Тижня та приділено завдання поодиноким громадянам і громадянкам. Я. Гайвас поінформував про пляни Комісії НТШ, УВАН, Український Інститут Гарварду, очолені о. проф. М. Войнаром, відбути з нагоди наукового симпозіюму, 21-22 червня, зустріч з українською громадськістю столиці та з керівництвом чолових американських наукових установ. Богдан Ясінський перебрав на себе обов'язки місцевого зв'язкового до цих справ.

Опісля обговорено питання виставок: образотворчого мистецтва, книжки, друків і преси, української вишивки, історичних жіночих строїв. Завдяки Б. Ясінському управа нововідкритої Публічної Бібліотеки Мартина Лютера Кінґа, яка міститься у центрі міста й недалеко від головних будов і урядів, відступила приміщення на ці виставки та авдиторію на доповіді, висвітлювання фільмів, тощо. Відповідально за ці справи на місці є Оля Масник.

Великий наголос покладено на участь молоді у всіх імпрезах і це питання було слідуючого дня основно обговорене на конференції з дорадником Президента для етнічних справ д-ром Мироном Куропасем.

Багато заходів вимагає Здвиг і Концерт, що відбудуться в суботу, 26-го червня. Рдвиг почнеться словом голови Крайового Комітету Иосипа Лисогора біля пам'ятника Джорджа Вашінґтона, де й буде збірка. Опісля буде переведений салют будівничому американської державности і її першому Президентові. Після салюту відбудеться похід до пам'ятника Т. Шевченка. Похід очолять почесні маршали, провідні жінки й чоловіки нашої громади в ЗСА. Порядкову службу чинитимуть ветерани, а координатором Здвигу буде М. Семанишин. Програму біля пам'ятника поведе Ддард Попіль. До офіційної промови буде запрошений високий достойник державного правління, а з українського боку промовлятиме д-р Маруся Бек. Буде також концертова частина. Закінчить програму біля пам'ятника словом проф. Л. Добрянський, президент УККА. Програма буде відкрита й закрита молитвами католицького і православного ієрархів.

Вечором того самого дня відбудеться репрезентативний Концерт у одній з найкращих заль Вашінґтону, Конститюшен Гол. На місці підготовою Концерту займається Ю. Нестерчук.

Робиться заходи, щоб у не-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Українці Міннесоти започаткували святкування 200-річчя і 100-річчя

Міннеаполіс, Мінн. (Н. Н.) — Вже рік працює в Міннесоті Громадський Комітет для вшанування 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення. Комітет, в склад якого входять 36 представників місцевої української громади та вісім почесних членів, очолює Екзекутива в складі: д-р Михайло Козак — голова, д-р Анатоль Лисий — заст. голови, Леся Луцик і Христина Тащук — секретарі, Микола Кушнір — скарбник, Володимир Сеник — координатор молоді і мгр Люба Менджега — УККА.

За час свого існування, Комітет поробив багато заходів, щоб участь українців в цих святкуваннях була широка і як найбільш репрезентативна. Першим важливим успіхом було те, що Комісія Стейту Міннесоти для відзначення 200-річчя Американської Революції визнала Український Комітет за рівноправного учасника стейтових святкувань цього великого ювілею американського народу. Другим успіхом було відкриття в Міннесотському Музеї Мистецтва виставки української культурної спадщини, 7-го квітня, 1976 року. Ця виставка буде відкрита для глядачів до кінця червня. Її визнала і розголошує Стейтова Комісія, як одну з офіційних програм Міннесоти у святкуваннях 200-річчя Америки. Тут показане велике багатство української культури — образотворче мистецтво, скульптури і графіку 48-ох українських мистців, різьбу, вишивки, кераміку і традиційне українське печиво, та понад тисячу писанок колекції д-ра Олександра Грановського, питомих різним землям України.

Почесним головою виставки є Томас Ф. Еллбері, широко відомий добродій і опікун мистецтва, член Ради Директорів музею. Від українців як дорадники для адміністрації музею увійшли: Ніна Булавицька, дружина відомого нашого мистця, д-р Грановський, д-р Козак, кінопродуцер Славко Новицький і його дружина Надя та знавець українського мистецтва Оксана Соловей.

Спеціяльною атракцією першого дня відкриття виставки був показ ноші на 19-76-ий рік, зорганізований десятьма найбільшими підприємствами в Твін Сіті, під керівництвом відомого експерта цієї ділянки п-і Кірстен Ларсен. Цю успішну програму, попереджену прийняттям з перекускою, показано в полудне і вечором, в заповненій авдиторії

Вечірню програму, в присутності біля 300 глядачів, відкрив представник місцевого об'єднання підприємців. Від української громади ві-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НЮЙОРКСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РЕЄСТРУЄ СТУДЕНТІВ НА КУРС ІСТОРІЇ

Ню Йорк. — Вже почалася реєстрація студентів на 4-кредитовий курс історії новітньої України на Нюйоркському Університеті. Зголошення на цей курс ч. V50.-0158 приймає Бюро порад і реєстрації Нюйоркського університету. Виклади курсу почнуться у вересні та відбуватимуться кожного вівтірка і четверга в годинах від 4:30 до 5:45 по полудні.

Докладніші інформації про цей курс, ініційований студентами, можна отримати, телефонуючи на число (201) 434-1017 (Рома Сохан).

Чергова конференція ВАКЛ відбудеться в Сеулі в травні

Мюнхен (СУВФ). „Національна свобода проти інтернаціонального комунізму" — Під таким гаслом відбудеться в Сеулі, Корея, в днях 1-5 травня 1976 року IX Генеральна Конференція Світової Антикомуністичної Ліґи (ВАКЛ). В цій світовій Конференції, як і в попередніх, візьмуть участь численні делегати національних відділів ,в кожній державі є такий відділ), міжнародних організацій крайового засягу. Серед цих делеґацій будуть, як завжди, українці, що мають у ВАКЛ три місця: Україна, АБН і Ліґа Визволення України (ЛВУ).

Попередня Світова Конференція ВАКЛ відбулася в Ріо де Жанейро, Бразилія і в ній взяла була активну участь численна українська делегація з Европи, Канади, Арґентини і Бразилії. Завдяки праці нашої делегації теж і минула Конференція ВАКЛ схвалила декілька резолюцій в користь України й української визвольної боротьби.

Можна передбачати, що не інакше буде й тепер у Сеулі. Пропозиції українських резолюцій вже опрацьовані й приготовані, українські делегати візьмуть участь і в цій Конференції ВАКЛ. За довгі роки своєї праці українці на цьому форумі здобули багато приятелів України, то й тепер будуть схвалені відповідні, потрібні українській справі резолюції. З рамени Української Делегації на пленумі Конференції буде виголошена доповідь п. н. „Криза комунізму за залізною заслоною".

Конференція ВАКЛ — це найбільші світові форуми найбільшої світової антикомуністичної федерації, в якій є членами багато антикомуністичних організацій 80 держав і країн, і звичайно велика їх кількість бере участь в цих великих світових зібраннях.

Президента ВАКЛ обирають ці Конференції кожного року з іншої держави. Тепер президентом є д-р Карльо Барбієрі, бразилієць, членом екзекутиви ВАКЛ є Ярослав Стецько.

В минулому році д-р Барбієрі відбув поїздки до декількох держав, в тому й до Англії і Німеччини, де відвідав також і українські установи та ознайомився з життям, здобутками й досягненнями української громади в тих країнах.

Українська делегація, що поїде до Сеулу на IX Генеральну конференцію ВАКЛ,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Сахарови підтверджують вістку про бійку з міліціонерами

Москва. — Академік Андрей Сахаров, нобелівський лавреат, і його дружина Єлена підтвердили вістку, що вони вдарили кількох міліціонерів в середу, 14 квітня, в місті Омську, бо міліціонери не хотіли допустити їх на судову розправу над кримським татарином Мустафою Джемілєвим і скручували Сахарову та його жінці руки, силою усуваючи їх з судового будинку. Єлена Сахарова заявила, що в четвер, 15 квітня, міліціонери в цивільних одягах кинули її по сходах суду, в наслідок чого вона ушкодила собі шию та рамено. Сахарови заперечили вістку совєтського пресового агенства ТАСС, що вони були усунені за „створення бучі в приміщенні суду", заявляючи, що їх навіть не допустили до судової залі. Андрей і Єлена Сахарови сказали західнім кореспондентам, що міліціонери силою не допускали до судової залі приятелів Джемілєва, хоча судова розправа мала бути ніби відкрита для публіки. Ще не відомо, чи Сахарови будуть покликані до судової відповідальности за „побиття міліціонерів, але ТАСС інформує, що така можливість існує.

Москва обвинувачує, Вашінґтон заперечує

Вашінґтон. — У понеділок, 19 квітня, Білий Дім заперечив совєтські твердження, що ЗСА вмішуються у внутрішні справи країн Західньої Европи своїми перестороґами про небезпеку для вільного світу на випадок участи комуністів в урядах тих країн, зокрема Італії та Франції, які є членами Північно Атлантійського Союзу (НАТО). Пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен сказав, що ЗСА дійсно займають становище щодо питання участи комуністів в урядах західньоевропейських країн, але публічні заяви президента Джералда Форда та державного секретаря Генрі Кіссінджера в тій справі не становлять „пересторог ані погроз" з боку Америки для тих членів НАТО. Нессен сказав, що заяви Президента і Кіссінджера про те, що НАТО не могло б існувати, якщо б в урядах Італії та Франції були комуністи, цілком не порушують постанов Гельсінкської Деклярації.

Заява Нессена була відповіддю на редакційну статтю в „Правді" з неділі 18-го квітня, в якій Георгій Ратіяні, спеціяліст американських справ, закидав, що Вашінґтон проголосив „нову доктрину НАТО", бо нібито присвоїв собі право диктувати західньоевропейським країнам їхню внутрішню політику та накидати свої думки щодо складу урядів.

Кастро погрожує зірванням договору про повітряне піратство

Гавана, Куба. — Прем'єр-міністер комуністичної Куби, Фідель Кастро, виступаючи на багатолюдному мітинґу, яким Куба відзначала 15-річчя перемоги комуністів в тій країні, погрожував урядові ЗСА зірванням договору про контролю повітряного піратства, якщо ЗСА не припинять нелеґальної діяльности кубинських еміґрантів, що займаються, на думку Кастра, диверсією і обстрілюють кубинські риболовні човна на прибережних водах Флориди. Кастро використав згаданий мітинґ для нападу на політику уряду ЗСА і особисто на президента Форда, називаючи його „вульгарним брехуном", який разом з державним секретарем Генрі Кіссінджером „ображають" Кубу і погрожують відплатними акціями, якщо Куба й далі продовжуватиме свої дії в країнах Африки і Південної Америки. „Ніхто не знає коли розпочнеться війна проти Куби, — заявив Кастро, — але також не відомо коли і як вона закінчиться".

ПРОФ. Д-Р В. ЖИЛА ЗОРГАНІЗУВАВ ПЕРШУ КОНФЕРЕНЦІЮ ЕТНІЧНИХ ЛІТЕРАТУР АМЕРИКИ

Лабак, Тексас (Д. М. Штогрин). — „Ми з великою сатисфакцією стверджуємо, що ця конференція, являється не лише важливою подією у розвитку американської літератури, але милевим стовпом на шляху розвою американської культури взагалі. Після здобуття державности ,ми були зайняті працею у стабілізації нашого господарського життя, економічного добробуту та технічних досягнень, як рівнож, посередньо і безпосередньо, пережили ряд воєнних хуртовин і може й тому не змогли ще були звернути уваги на підставові джерела нашої культури, в якій етнічні спільноти нашої держави відограли й відограють більше ніж важливу ролю. Ця Конференція без сумніву є поважним початком наукових студій у цьому напрямку". Такими приблизно словами проф. Лоренс Л. Грейвес, декан Коледжу мистецтв і наук Тексаського Стейтового Університету в Лабак закрив цю оригінальну наукову імпрезу, що відбувалась в тому ж університеті в днях від 22 до 31 січня 1976 року.

Проф. д-р Вол. Жила

Конференцію, що проходила під загальною темою „Етнічні літератури від 1776: Багато голосів Америки", зорганізував, як свій дев'ятий річний симпозіюм, Міждепартаментальний Комітет Порівняльних Літератур Тексаського Стейтового Університету під проводом проф. д-ра Володимира Жили і уфундувала її відома американська фундація „Нешенел Ендавмент фор Гюманітіс". Фактично дійсним організатором і душею Конференції був наш вчений, який почав її підготовку ще в 1973 році.

В Конференції взяли участь понад 120 запрошених доповідачів і дискутантів з різних університетів ЗСА та інших країн і під час її нарад прочитано і продискутовано 29 доповідей, які насвітлювали розвиток літератур головніших етнічних спільнот Америки під історично - критичним оглядом, або характеризували окремі аспекти і творчість їхніх головних представників. Мені припала честь говорити про українську літературу в ЗСА. У своїй доповіді я старався подати характеристику творчости українських авторів в ЗСА, починаючи від 1890-х років, поділивши цей огляд на чотири окремі періоди. При цьому присвятив окрему увагу творчості українських письменників та працям наших літературознавців повоєнного періоду, зокрема головних представників Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово" та Нюйоркської Групи, характеризуючи їх літературними напрямами і методами літературної критики.

У відміну від інших наукових та професійних конференцій, проф. В. Жила зорганізував цю Конференцію в той спосіб, що кожна заступлена етнічна література представляла собою окрему сесію, яка складалась з головної доповіді, завваг і доповнень трьох підготовлених в матеріялі дискутантів та ряду запитів і коментарів публіки, на

(Закінчення на стор. 4-ій)

Розвивається програма політичної історії України в Стейтовому Коледжі Джерзі Сіті

Джерзі Сіті (Н.Н.) — В місцевому Стейтовому коледжі з повним успіхом пройшов минулий осінній семестр загального курсу історії української державности. Тепер із великим зацікавленням серед українських та неукраїнських студентів проходить повно-семестральний курс української державности XX-го століття (1917 - 1923 років), Карпатської України (1938 - 1939) із відмінченням теж формального існування і УССР (1917 - 1922) аж до її приєднання в склад СССР.

Успіх ведення політичної історії України полягає в тому, що учасниками його є молодь найбільш активна в українському студентському житті, в Пласті та СУМА, якої завданням є бути основними виховниками гуртків наших молодечих організацій.

Українознавчу програму в Джерзі Сіті Стейтовому коледжі створено із намаганням поглибити в українських студентів знання політичних проблем, які існували в поодиноких державних періодах України, уміти аналітично розв'язати та розуміти причину розвитку української політичної та економічної думки на протязі століть, а особливо в часі існування останньої Української держави XX-го століття. Інакше кажучи — іде про вироблення в нашій молоді об'єктивно уміння оцінювати українську державницьку проблему, маючи вироблене політичне думання.

Три-кредитні курси з історії Української державности в Джерзі Сіті Стейтовому коледжі сприємливі ще і тим, що оплати за їх, у відношенні до приватних університетів, відносно дуже низькі всього біля $80.00 При тому добрим студентам є можливість, одержати стипендії від жертвенних на цю ціль наших основних громадських інституцій стейту Ню Джерзі і міста Джерзі Сіті.

Якраз 7-го березня цього року перших 11 студентів, які закінчили осінній українознавчий семестр з історії української державности (Сохан Романа, Кмет Богдана, Бобак Катерина, Вох Анна, Колодій Олег, Гадзевич Андрій, Робак Ростислав, Прятка Андрій та три американських, не українського походження студентів) одержали стипендії, уфундовані Ураїнським Народним Домом, Кредитовою кооперативою „Самопоміч" та Український Народ. Союзом. Врочисте передання стипендійних чеків відбулося в конференційній залі президен-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПОМЕР О. ПАВЛО ТЕОДОРОВИЧ

Коговз, Н.И.. — О. Павло Теодорович, парох української Католицької церкви св. Покрови в Трой, Н.И., помер на 79-му році життя. Похоронні відправи відбудуться в середу, 21-го квітня, в год. 7-ій увечорі і в четвер, 22-го квітня, в год. 10-ій вранці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Єдиний рятунок

Кожна нова публікація, яку приносить пошта із Совєтського Союзу, як і кожна вістка, яка продістається з тієї тюрми народів іншими шляхами, потверджує ту смертельну загрозу повного знищення будь - яких познак окремішности історії, культури, вдачі і способу життя поодиноких окупованих і ув'язнених в тій тюрмі не-російських народів та їхнього повного „злиття" в єдиний формально „совєтський", а в дійсності російський народ. Чи не найбільш авторитетним доказом того може послужити також виступ „самого" Брежнєва на останньому 25-му з'їзді компартії Совєтського Союзу в Москві, який в своїй маратонській промові вживав уже виключно окреслення „совєтський народ" і говорив про населення Совєтського Союзу так, наче б „злиття" всіх націй вже було доконаним фактом.

Стверджуючи ці факти, насувається логічне питання: що робити, щоб цей рішальний тепер похід на загибель усіх не-російських народів совєтської імперії припинити, щоб допомогти цим народам врятуватись від загибелі. Очевидно, що в наших еміграційних обставинах ми можемо і повинні насамперед довести цей народовбивчий факт до відома вільного світу та мобілізувати його опінію проти цього народовбивства. Це велике і відповідальне завдання припадає насамперед нашим науковцям та їх установам, але і всі інші інституції, як і кожний з нас може до цього відповідно причинитися.

Все це може цей народовбивчий процес бодай сповільнити, але самої справи це не розв'яже. Єдина розв'язка, отже єдиний рятунок для смертельно загрожених не-російських народів совєтської імперії — це розчленування цієї імперії, отже використання і здійснення гарантованого навіть самою паперовою совєтською конституцією права на вихід поодиноких совєтських республік із Совєтського Союзу. Вихід із Совєтського Союзу та повна незалежність і суверенність України, Білорусі, Балтійських країн та інших поневолених народів мусить стати тепер не „кінцевою метою", але аксіомою, наглим і невідкличним завданням на сьогодні і на завтра.

Це відноситься однаково, як до нашого народу на рідній землі, так і до нас, українців у вільному світі. Ми бо, при повній свідомості цієї смертельної загрози для нашого народу, можемо багато в дечому йому допомогти нашими об'єднаними зусиллями та повним використанням усіх наших ресурсів і всіх наших можливостей у країнах нашого поселення та на міжнародному форумі. Це буде рівночасно і великою заохотою для нашого народу в його рішеннях і змаганнях.

Глум над правосуддям

Минулого тижня в Совєтському Союзі відбулися судові розправи над трьома дисидентами і, як можна було передбачити, всі три, фізик Андрей Твердохлєбов, який є секретарем московського відділу міжнародної Амнести, кримський татарин Мустафа Джемілєв і Валерій Маресін, були визнані винними.

Кажемо, що ці вироки були передбачені, бо, як заявив фізик Андрей Турчин, близький приятель Твердохлєбова, в Совєтському Союзі нема випадків, щоб суд визнав будь-якого політичного дисидента невинним. Дуже часто, ще заки розпочнеться судова розправа, то не тільки вирок, але і кара вже наперед визначені „вищими властями". Судові розправи відбуваються тільки для показу, мовляв: „Бачите, в нас усе проходить по закону". Суди над Твердохлєбовим, Джемілєвим і Маресіним тільки потверджують давновідому істину, що в СССР нема жадної судової справедливости, що існуючі там „суди" є звичайними совєтськими показухами, окозамилювачами.

Валерій Маресін був визнаний винним і засуджений таки того самого дня, коли почався над ним суд, а Джемілєв і Твердохлєбов одержали вироки день після початку їхніх судових розправ. Тоді, коли в країнах Заходу судові розправи за звичайну крадіж чи інший малий злочин часами тривають тижні, то в СССР один політичний суд тривав навіть не цілий день, а два інші тільки два дні.

Суддя на розправі Твердохлєбова майже „доконав чуда", бо протягом двох годин після закінчення розправи зумів написати довжелезний вирок, який, з відомих причин, був майже ідентичний з оскарженням прокуратури. Значить, вирок був виготовлений заздалегідь.

Ще перед початком розправи над Твердохлєбовим, совєтське пресове агентство заявило, що він „з розмислом поширював наклепи на совєтську політичну та суспільну систему". Отже, Твердохлєбов був проголошений винним ще заки прокуратор і адвокати Твердохлєбова мали змогу представити свої твердження.

Твердохлєбова та Джемілєва засудили за „наклепи на совєтську державу", а, як відомо, в СССР будь - яка критика діяльности совєтських властей вважається „наклепом на державу", хоча совєтська конституція гарантує свободу слова.

Джемілєва, який тільки вимагав права для кримських татар повернутися з Центральної Азії на Крим, засуджено мимо того, що проти нього відмовився свідчити головний свідок прокуратури, який в суді заявив, що він первісно погодився свідчити, бо йому погрожували власті.

На суд Твердохлєбова „не дійшла" телеграма французьких психіятрів, які твердили, що український математик Леонід Плющ, який з родиною виїхав на Захід, психічно цілком здоровий. А головним обвинуваченням проти Твердохлєбова властне було те, що він, мовляв, „поширював поголоски", що Плющ зовсім не був умовохворим, коли його в 1972-му році запроторили до совєтської „спец - психушки". Отже, адвокати Твердохлєбова не мали змоги покликатися на цю телеграму французьких психіятрів, тобто, на важливий потенціяльний документ в його обороні.

Реєстр цієї чергової совєтської судової показухи можна б продовжувати. Але вже сказаного вистачає для характеристики тієї совєтської судової трагікомедії, яка є одним великим глумом уже над самим поняттям правосуддя.

ЖІНКИ — ПЕРШІ СВІДКИ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

(ІЗ СОБОРНОГО ВЕЛИКОДНЬОГО ПОСЛАННЯ ЄРАРХІЇ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ)

(2)

Ще інші, відібравши жінці ідеал матері, ідеал родини, подруги, зробили з неї при помочі різних „емансипацій" чи „звільнень" іграшку серед зіпсутого і звихненого суспільства. Це пониження починається вже в молодечім віці юначки — — майбутньої кандидатки матері родини, вірної подруги свого чоловіка в долі і недолі, чи й кандидатки на окрему службу Христові. Лячно робиться, коли дивитись, яке зіпсуття і нечисть внесли всі ті „науки" в ім'я ніби свободи і зрівняння. Хто береться поправити Божий лад чи міняти його, все попсує у своїм нерозумі і гордості зі шкодою для душ і суспільств.

У нашім сьогоднішнім суспільнім житті багато жіноцтва прагне виконувати професійну роботу і не хоче обмежуватися лише до домашніх зайнять. Це справа важлива й складна, щоб її можна розв'язувати якоюсь лиш загальною вказівкою. Коли жінки бажають і можуть виконувати професійну працю в бюрах, в робітнях-фабриках тощо, хай такі мають ту можливість. Однак треба їм цю працю влаштувати так, щоб вона не була на перешкоді їхнім домашнім зайняттям та в дбанні про їхнє потомство. Вони не повинні теж бути жертвою професійної дискримінації так, наче б жінка була менше здібна від чоловіка. І їхня платня повинна бути рівна платні чоловіка при рівній праці. Але не можна дивитись на жінку лиш під кутом господарської матеріяльної користи й фізичної сили, як це вчать „вчителі" матеріялістичних поглядів. Жінка має душу й серце. Душа потребує вищого зайняття, гідного людини і її безсмертного призначення. Серце потребує любови до свого подруга, до своїх дітей, посвяти, як це у випадку посвяти себе на вічну службу Христові у монашім житті. Родина потребує присутности жінки-матері і Христос кличе її теж на службу в своїй Церкві.

А запитаймо тепер християнську віру, що вона говорить на честь жіночого роду! Два важливі рішення в історії Божого люду зокрема позначили відносини людей до Бога. І ті обидва важливі рішення походять від жіночого роду. Перше рішення сягає початків людства. Читаємо про нього на перших сторінках Святого Письма. Змій (образ нечистої сили, ворожої людині) обіцює Єві найвище знання — „будете рівні богам". Жінка піддається спокусі, щоб набути це „майже божеське знання". Коли Ягве-Господь питає Адама, чому він спожив заборонений овоч, він на виправдання має лиш таку відповідь: „Жінка, яку Ти мені дав, подала мені овоч і я його з'їв" (Бут. 3,12). Ось рішення, що кинуло ціле людство в гріх і відворот від Бога.

Друге рішення доконала Дівиця з Назарету. Вона свобідно рішається, але в протилежному напрямі: „Як це може статись, коли я мужа не знаю?" (Лук. 1,34). Коли Янгол Їй відповів і запевнив, що Її згода дасть людству Воплоченого Божого Сина — Спасителя — вона відповіла: „Я раба Господня, нехай буде мені по твоєму слову" (Лук. 1,38). Перше й друге рішення походить від жінки. Перше, пов'язане з непослухом, принесло падіння, гріх, смерть і потребу спасення; друге, пов'язане із послухом, принесло довгождане спасення. Про ці події пригадують нам рік-річно такі свята, як Різдво, Страсті-смерть і Воскресення Спасителя.

Про багато героїнь-жінок, як напр., Юдиту, Рут, матір Мойсея і Самуїла, Естеру й інших оповідає нам Старий Завіт! Згадаймо на кінець про матір Макавеїв. Справді, подиву гідні її слова і геройська любов до Батьківщини: „Незвичайного великого подиву, доброго спомину гідна їх же мати, що, бачивши, як семеро її синів протягом одного дня загинули, мужньо перенесла те, бо надію поклала на Господа. Вона, повна шляхетної відваги, підбадьорюючи свою жіночу ніжність мужеським духом, умовляла кожного з них батьківською мовою, кажучи до них: „Не знаю я, як ви в моїм лоні з'явилися, не я дала вам дух та життя, не я звела докупи первні вашого тіла, тож Творець світу, який творив людину, коли вона поставала, який дав буття всім істотам, — віддасть назад вам у своєму милосерді дух та життя, бо ви тепер жертвуєте собою задля його святих законів" (II Мак. 7,20-23). Коли ж привели найменшого її сина на смерть перед її очима, вона сказала до нього: „Сину мій, змилуйся надо мною, що носила тебе в лоні дев'ять місяців, що годувала тебе три роки і вигодувала та й довела до цього віку, кормивши тебе. Молю тебе, дитино, поглянь на небо й землю, подивися на все, що в них, і зрозумій, що все це Бог створив з нічого, і що й людський рід став існувати таким робом. Не бійся цього ката, а, гідний своїх братів, прийми смерть, щоб я могла тебе в Божому милосерді знову мати разом з братами" (II Мак. 7,27-29). То геройство матері!

(Продовження буде)

Петро Голубенко

НА СТОРОЖІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДНОСТИ

III

„Суд народної совісти, що голосно на ввесь світ промовив слово правди і втихомирення, натурально збудив увагу і зацікавлення до тих, через кого він одбувається. Дванадцять невідомих присяжних, що судили Бейліса і разом з ним судили ввесь єврейський народ, зробились героями дня: вони, що ніколи і в думках собі не покладали про якусь світову славу, досягли в мент вершечка популярности, — правда не особисто, бо як їх наймення — цього ніхто не питає, а колективно, як члени певного народу, що в особах їхніх зумів з честю вийти з надзвичайно важкого становища й зруйнував ще раз надії реакції. Найдужче підкреслюється якраз оцей народний характер суду совісти, і справді, тим більше ваги має присуд, що винесли його чорноземні сини народу"... Але якого народу? — ставить питання Єфремов, і далі пише: „От тут і починається те непорозуміння, яке фатально висить у повітрі й туманом огортає наші стосунки, яке відбивається на кожному ступні в житті, яке часто роботу навіть найприхильніших до народу людей зводить нанівець. Говориться про „русский народ", „русское народное сердце", „русскую народную душу", „простих русских людей", і тільки дехто, ніби розуміючи, що тут щось не так, заміняє це словами — „сірі люди", міркуваннями про „велику містерію", „велику літургію правди". І читаючи все це, мимоволі хочеться сказати... Хочеться крикнути: — Та огляньтеся, люди добрі, кругом себе, покиньте на часину оці високі містерії та літургії і погляньте на той дійсний, справдешній народ, що устами своїх заступників промовив те високе слово вічної правди. Адже він, народ отой, має своє власне обличчя, яке не розпускається в тому абстрактному інтелігентському терміні „русский", який ви на нього силоміць чіпляєте, — чіпляєте так просто через те тільки, що така вже традиція виробилась, що язик звик так говорити. Не руський народ, якого тут немає, судив Бейліса, а український; сини українського народу сказали те слово, що громом прокотилося по всьому світі й викликало здивування перед тим справді дивним судом народної совісти, що вміє часто несвідомо, часто інстинктом самим, а не розумом розібрати, де правда. І коли я під час судового слідства чув апеляції до „русского народа" в особах отих сірих присяжних з українськими обличчями, коли я тепер читаю „дитирамби „русскому народу" в особах тих людей — мені робиться боляче. Боляче насамперед за тих, кого позбавляють їхнього справжнього обличчя..."

„Скажуть: — Хіба ж це не однаково і чи має це якунебудь вагу в присуді? Одказую — ні, не однаково, дуже не однаково, і вага тут величезна, вага надзвичайна, і не національне засліплення чи образа тут говорять. Насамперед величезна тим, що треба вже раз назавжди позбутися фікцій і глянути правді в вічі — на Україні живе народ український, що має право на увагу до себе і на пошану до своїх національних особливостей, до свого життя, мови, інтересів, розвитку. Коли ті, що про народ і для народу говорять, коли вони справді шанують і поважають його, то повинні ж вони цю свою пошану виявляти, повинні признати те, що є в дійсності, й не ображати той народ нехтуванням його справжнього обличчя. Але вага не тільки в цьому лежить, є ще чимало й практичних моментів у цій справі, на які не зважати було б просто гріхом непростимим". („Рада", 1913, ч. 249).

Одним з цих моментів, на думку Єфремова, є той факт, що справедливим судом совісти українських присяжних було знято з українського народу обвинувачення про якесь виключне юдофобство та національну ворожнечу, про що була мова вище. Кінчає свою статтю Єфремов словами звернення до „поступової частини" російського громадянства в Україні: „І я скажу до всіх, перед ким процес Бейліса поставив справу зв'язку з народом серйозно: шукайте тієї стежки, розчищайте її, але заздалегідь, але не тоді, коли треба вже чекати присуду, коли одбувається „велика літургія правди": тоді вже нема на те часу... Признайте, що тут нема абстрактного „русского народа", а єсть конкретний народ український, що вимагає для себе своєї культури і свого методу праці. Помагайте його самосвідомості — і тоді великі основи правди не висітимуть на волосинці ніколи і шлях совісти буде не перекопаний темнотою і забобонами... Тоді і тільки тоді темна сила не поважиться вийти на прилюдну боротьбу з світлом. Таку, на мою думку, пересторогу дає справа Бейліса, і хотілося б, щоб не пропала дурно та пересторога для всіх тих людей, що хотять служити правді і культурі в нашому краї. І я боюся тільки, щоб голос цієї перестороги не лишився незрозумілим для так званого російського громадянства на Україні. Бо коли, а цього знаки маємо, воно йтиме далі тією фатальною дорогою розз'єднання й відчуження од українського народу, якою йшло досі, то може зайти в такі нетрі, з яких нема повороту, принаймні пізно вже буде вертатися" (там же).

Як бачимо, С. Єфремов у зв'язку з процесом Бейліса висуває низку проблем, які існували в житті українського народу дореволюційного часу, зокрема в питанні українсько - російських взаємин. На жаль, ці проблеми існують і сьогодні, і тому виникає ціла низка аналогій до нашого часу і це робить публіцистику С. Єфремова такою актуальною і злободенною сьогодні.

(Кінець).

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

ЗЕМЛЕТРУСИ

Ще не затерлися в нашій пам'яті наслідки землетрусу в Ваня-Люці, який дошкульно заторкнув українські поселення в Югославії, коли дійшли до нас нові тривожні вістки про ще жахливіший землетрус, що навідав південно - американську республіку Ґватемалю.

Немає сумніву, що поруч воєн і пошестей землетруси слід зачислити до найбільш нещадних ворогів і вбивників людства, від яких впродовж писаної історії згинуло щонайменше 50 мільйонів людей. Вистане згадати хоч би кілька з них у нашій ері, і так:

В 856 році в Коринті (Греція) згинуло від жахливого землетрусу 45,000 людей; в 1556 р. в Шенсі (Китай) згинуло 830,000; в 1737 р. в Кулькутті (Індія) — 36,000; 1920 р. у Кансу (Китай) — 180,000; в 1923 р. в Европі — 143,000; в 1970 р. в Перу 67,000; а в останньому часі в Ґватемалі — 50,000.

Не слід тому дивуватися, що від найдавніших часів люди старалися вияснити причину землетрусів. В стародавніх часах зв'язувано появу землетрусів з дією богів, порухом велетенського змія (Китай), чи з боротьбою померлих людей (Пітагор). Але щойно грецький філософ Арістотель виступив з першою науковою гіпотезою, зв'язуючи появу землетрусів із втечею великих мас повітря з нутра землі. Але на правдиву наукову теорію прийшлося людству чекати повних 2,000 років. Виступили з нею в останнім 10-річчі учені та назвали її теорією „пластинкової тектоніки". Ця теорія незвичайно проста і вияснює дуже логічно появу та дію землетрусів. Згідно з нею земна корина складається з кільканадцяти пластин (плит), 70 миль завтовшки, що плавають свобідно по напіврозтопленій мантії нашої землі у висліді дії сил, яких ще досі наука не прослідила.

У висліді зутику 2-ох таких плит, або більше, виникають у них величезні напруги, що доводить по певному часі до частинного розчавлення тих плит та промощення дальшої мандрівки по земній мантії. І саме ця нагла акумуляція кінетичної енергії, звязаної з порухом тих плит, перетворюється в їх льокальну напругу та вертикальне піднімання вгору, що проявляється на поверхні землі у формі землетрусів.

Знаючи вже причину землетрусів, залишається тепер за ученими проблема їх „загнуздання" або, вживаючи технічної мови, знайдення способу їх контролі, що було б великим осягом науки та великою перемогою людини над найбільш жорстокою дією природи. Бо немає сьогодні мабуть ніодного дня, щоб сейсмографічні інструменти не занотували познак землетрусу в якійсь частині нашої пляети. Сейсмографічні станції розташовані густою сіткою майже по всіх закутках земної кулі, але найбільше їх в Китаї, ЗСА, в СССР та Японії.

В основі сейсмографи — це інструменти для запису коливань земної корини в поземім та вертикальнім напрямах. На основі різниці швидкостей тих коливань можна усталити доволі докладно час і місце землетрусу. Сьогодні фізика дії землетрусів вже докладно прослі́джена й усталена. При зударі згаданих скелистих плит та у висліді величезної механічної напруги наступає розшир мікроскопічно малих пор. В тому моменті швидкість коливань меншає, а сила магнетного поля більшає. Це править за осторогу для сейсмографічних станцій, ще землетрус вже в поході.

В міжчасі до відчинених пор в скелистім матеріялі входить вода та розсаджує їх, наче динамітом. І цей момент стає початком землетрусу. Одна зі згаданих землетрусних плит становить дно Тихого океану, що є джерелом постійних землетрусів, розташованих в мережі т .зв. „Вогненного перстеня". До них належать також характеристичні землетруси в Японії, що є вислідом зутику плити Пацифіку та Евразійської плити. При чому, одна плита входить під другу та випрощує постійні, але короткотривалі потрясення японського архіпелагу.

Також часті землетруси в Каліфорнії вважають вислідом ковзального зутику 2-ох плит вздовж т. зв. „Андреас Фолт". Час від часу цей зутик приймає форму постійного заякорення, що триває кілька до кількадесят літ. У висліді визволення ув'язнених кінетичних сил наступає землетрус більших розмірів, який в 1906 р. перетворив Сан Франсіско в купу румовищ. В тому пам'ятному землетрусі згинуло 10,000 людей, було поранено 200,000, а висота шкід дорівнювалася $10 більйонам.

Чи такий землетрус може повторитися в Каліфорнії? Немає сумніву, що так, може навіть при кінці нашого сторіччя. Але в тому часі цей землетрус не може застукати людей неприготованими і не попередженими.

Крім цього існують великі можливості, що людині до цього часу вдасться запобігти тій апокаліптичній катастрофі відповідними протидіями.

Остап Сокольський

Серед друзів і смерть нестрашна

Через вікно він бачить струмочки води, що пливуть узбіччям тротуару. Пливуть вони попід і поверх замерзлих криг льоду, які ще лежать обабіч доріг. Це весняна повінь у мініятюрі. Настав час зміни у природі - по зимі наступає весна. Сонечко вже привітніше сяє й теплішим промінням нагріває та топить лід, який все ще лежить обабіч доріг у містах.

В його уяві він бачить могутній Дністер, наповнений водами на весні. Він бачить його могутні води, що несуть криги льоду, перепливаючи побіч його улюбленого містечка Коропця.

Через шибу з його кімнати він бачить світ його молодости, цей могутній і бурхливий світ. Його теперішній світ такий малий, такий вузький — обрамований залізними рамцями його вікна. Він відчуває потребу розпустити крила, вилетіти геть поза рамці його теперішнього життя — геть поза цей його теперішній світ. Він хотів би полетіти у світ спогадів, у світ його молодости, у світ уяви. Так! Він так дуже хотів би повернутися до світу його молодости...

— Добрий день, пане Володимире!

Здригається він немов би той хлопчина, зловлений з рукою в глечику з пампушками...

— Ах! Це ви!.. Сердечно вітаю вас! Як добре, що змогли до мене завітати...

— Знаєте, пане Володимире, від того часу вже стільки літ проминуло, що, коли ви зателефонували, я й не міг догадатися, хто це властиво говорить. Я вам дещо приніс. А тут дещо українського до читання, так як ви й згадували... А ви ще когось очікуєте, бо ви так скупчено у вікно гляділи?

— Ні! — Старався оправдатися пан Володимир. — Я, знаєте,.. думками над Дністром бував... Над тим Дністром, над яким я виріс і в якім я вимок. Скільки то разів я його перепливав! А скільки разів вночі та ще з ладунком! Був чоловік молодий, працював для народу, тим жив і мав задоволення та почуття гордости за добре виконані накладені на мене обов'язки.

— А як ви до Дивізії потрапили?

— Сорок-четвертого наближався фронт і не було де подітися, а на „фронтове м'ясо" у совєтській армії таки не хотів попасти.

— А таки на фронт попали?

— Так, але це вже з моїми друзями. Знаєте, я ці часи дуже приємно згадую. Помимо тих цілоденних і щоденних вправ, помимо муштри, було таки приємно. Таки жив чоловік тоді ще духом стихії. Ніколи не забуду тих пісень. Пісень, які ми співали ввесь час, за які ми нераз „долів" падали й за які нас так словацьке населення любило. Тоді то навіть чоловік і фронту не боявся, бо це було серед друзів, а серед друзів навіть і смерть нестрашна. Чи не так?

— Це правда. А як це сталося, що тут серед нашої громади ви себе не виявили? Та я ж вас роками ніде не бачив?

— От так, знаєте, оженився чоловік... А так діточки прийшли. Жінка у мене дуже добра, хоча словінка. А так хату купив. Господарка. І якось не виходило..., — зніяковіло стримуючись, старався оправдати себе Володимир.

І пригадалось мені, як то в останньому часі щораз то частіше до громадських установ, до управ організацій, до хорів звертаються родини померлих чи, бува, хористи не заспівали б на Панахиді, бо хоча померлий у хорі не співав, до товариства не належав, але з хористами знався й завжди на коляду давав. А серед дивізійників, то вже таки досить часто родини просять, щоб управа на похорон прапороносця з прапором вислала, „бо хоч небіжчик „не мав часу" членом Братства бути, але в Дивізії він таки був".

— Знаєте, — продовжував далі Володимир, — я вже так був відчужився, що майже нікого з колишніх друзів тут не знав...

Я вам таки дуже вдячний, що ви прийшли та ще дещо й читати принесли... Спасибі вам, як вилічусь, до Братства таки впишуся, бо ніколи не запізно повернутися до своєї братії. Чи не правда?.. Завтра буде операція, але після видужання я в члени Братства таки впишуся... Так!.. Неодмінно впишуся!..

Українці взяли участь у відзначуванню незалежности Хорватії

Ню Йорк (д-р Ол. Соколишин). — У Хорватськім Центрі в Ню Йорку при 507 Вест 40 вул. в дні 10 квітня ц. р. відзначено День Хорватської Державної Незалежности. Вечір відкрив від Комітету Джан Пінтар привітанням приявних, зокрема гостей від болгарів, українців, альбанців та інших. Після відспівання американського та хорватського гимнів, вечір розпочато музично - артистичною програмою з виступом Хорватського Культурного Товариства ім. Кардинала Степінаца з виведенням народних танків та виступом молодих членів мандолінової оркестри.

Святочну промову виголосив о. Ґрвослав Бан, редактор журналу „Даніца", який представив історію Хорватії приблизно по найновіші часи. Після святочної промови, яку присутні часто перивали оплесками, покликано до слова представників гостей інших національностей. Найперше виступив з привітом д-р Іван Дочефф, президент Болгарського Визвольного Фронту. Від українців виступив з привітом в англійській та українській мовах д-р Ол. Соколишин, віцепрезидент Американських Приятелів АБН. На кінець виступив альбанець інж. Скедер Кодра. Імпрезу закінчив о. Младен Кувало читанням з Святого Письма.

Учитель історії України вдома і в школі

Колись китайський філософ сказав, що картина має більшу вартість, ніж тисяча слів.

Педагогічний світ, зрозумівши вартість цього погляду, впровадив зорово-слухову методу навчання, бо вона на довший час увривалює у пам'яті молоді історичні постаті і події, як також явища з інших предметів навчання.

Зорово-слухова метода навчання має далеко більшу вартість, коли лекції історії чи географії демонструється кольоровими картинами, бо за словами українського кінорежисера О. Довженка, вони дуже сильно притягають очі глядача і його ублагороднюють.

На підставі згаданих властивостей картин довголітній педагог Іван Струк змонтував „Історію України" (ІУВО), яку висвітлюється за допомогою кольорових образів-прозірок.

Ця „Історія" вийшла вже другим накладом. Зміст її поширено і удосконалено. Тим самим число прозірок побільшено. Монтаж цієї „Історії" подає найважливіші історичні постаті і події України від найдавніших до найновіших часів.

Щоб облегшити працю батькам і учителям, як рівнож нашим організаціям, автор награв на магнетофонній стрічці в формі касетки на 90 мінут зміст „Історії України в образках". Висвітлення цієї „Історії" за допомогою касетки триває понад одну годину. Це велика благодать для батьків і учителів, бо вони не потребують читати з книжок і пояснювати значення прозірок на екрані. Для старших можна висвітлювати її в цілості; для дітей треба висвітлювати цю історію частинами, бо діти люблять короткі і цікаві оповідання.

Монтаж ІУВО складається з двох підручників в українській і англійській мовах, двох касеток в тих самих мовах, 80 кольорових прозірок і прожектора. Нумерування прозірок до обох підручників і касеток однакове. Це дає можливість ІУВО в кожній хвилі викладати українською або англійською мовами. Диктор касетки пояснює прозірки поволі, коротко, ясно і легкозрозуміло. Найважливішою частиною монтажу ІУВО є прозірки, які виконано чисто і професійно. Розмір рамок прозірок є 2"x2", сам фільм є на 31мм x 31мм. Рамки прозірок доброї якости і вони не викручуються під час висвітлювання.

Коло зацікавлених ІУВО з кожним роком побільшується, бо її закуповують не тільки державні (Канада) українські цілоденні і школи українознавства, але також американські бібліотеки університетів і українські організації як Пласт і СУА. Не тільки в Америці, але також в Канаді і Австралії закуповують ІУВО.

Багато педагогів і суспільних діячів висловилися, що ІУВО має велике значення під оглядом педагогічним, національним і патріотичним.

Може не всі знають, як „грає" касетка впарі з прозірками. На звук дзвінка касетки поява прозірки на екрані йде згідно за підручником. Вслід за образком диктор пояснює значення прозірки. Підчас висвітлювання батько чи учитель уважають тільки, чи все йде впорядку. Хіба час від часу вони показують паличкою найважливіші моменти на прозірках під час оповідання диктора. Як видно, роля батьків чи учителя є дуже легка і приємна, а діти чи старші, слідкуючи за кольоровими образками, дуже скоро запам'ятовують історичні постатті і події України за одну годину в сконденсованій формі.

В нинішніх часах, коли багато наших емігрантів живуть в розсіянні і не мають можливості посилати своїх дітей до шкіл українознавства, вони повинні закупити цю гідну уваги „Історію". За догідну ціну батьки можуть мати „Історію Украни в образках" — „учителя" вдома, який (диктор) в приступний і цікавий спосіб представить їхнім дітям славних князів, королів, гетьманів, президентів, письменників і поетів України.

В справі ближчих інформацій просимо звертатися на адресу: Ivan Struk, 1410 W. Lindley Ave., Philadelphia, Penna 19141, U.S.A. Telephone: (215) DA 4-1256.

ЗВЕРНЕННЯ СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ УККА

Згідно з постановами Розділу XII Статуту Українського Конгресового Комітету Америки, усі пропозиції на зміну Статуту УККА повинні бути предложені Статутовій Комісії УККА щонайменше 90 днів перед черговим Конгресом Українців в Америці.

Щоб дати змогу Статутовій Комісії розглянути уважно всі надіслані пропозиції змін Статуту УККА й предложити їх для ухвали Конгресові Українців в Америці, що має відбутися в жовтні 1976 р., Статутова Комісія звертається прилюдно із закликом до всіх заінтересованих членів УККА висилати відповідно оформлені на письмі пропозиції змін Статуту до Канцелярії УККА в Ню Йорку по змозі до кінця квітня 1976 року.

Статутова Комісія -
Українського Конгресового Комітету Америки

Чергова конференція ВАКЛ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

знову поставить у всій ширині справу України, її боротьби, оборони українських політичних в'язнів і визволення українського народу з-під московської окупації.

Для скріплення праці Української Делеґації в Сеулі є побажанням, щоб ОУВФ і інші українські центральні й крайового засягу організації висилали відповідні привітання - телеграми з підкресленням наших бажань щодо України, вказуючи на визвольну боротьбу нашого народу.

Привітання слати на адресу: WACL Conference, c/o Prof. Woo Jae-Seung, Ph. D., Secretary General The World Anti - Communist League, Freedom Center, Changchung - Dong, Seoul, Korea.

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ділю відбути соборний молебен на цвинтарі Арлінгтон у спеціяльному для таких цілей приміщенні за українських піонерів у цій країні і українців-вояків американських збройних сил, які загинули на полях боїв в обороні Америки.

В п'ятницю, 16 квітня, відбулася конференція в бюрі дорадника Президента, д-ра Мирона Куропася. В конференції взяли участь заступник голови Крайового Комітету 200- і 100-річчя та його організаційний референт Ярослав Гайвас, керівник секретаріяту цього комітету і екзекутивний директор УККА, мґр Іван Базарко, д-р Степан Курилас, голова місцевого комітету 200 і 100-річчя у Вашінґтоні, та інж. Юрій Нестерчук, голова місцевого Відділу УККА. Предметом обміну думками і рішень були поодинокі точки програми Українського Тижня у Вашінґтоні, різні питання української участи у відзначуваннях 200-річчя взагалі та актуальні проблеми українського життя і діяльности в ЗСА. Д-р Куропась, який координує справи етнічних груп в уряді президента Форда, поділився своїм досвідом і інформував про заходи різних етнічних груп. Зі свого боку і з боку бюра, яке він очолює, він запевнив повну співпрацю і в потребі допомогу. Д-р Куропась звернув особливу увагу на питання участи молоді в загальних імпрезах та в окремих імпрезах молоді. Крім здвигу української молоді на оселі „Верховина", організації української молоді приготовляють кількаденну прогулянку до столиці. Четвер, 24 червня, призначений на програму в Білому Домі, про переведення якої подбає д-р М. Куропась. В цю програму входить зустріч молоді з компетентними представниками державної адміністрації, які з'ясують стан і основні проблеми внутрішньої і закордонної політики та подадуть дальші пляни і прогнози. Вечером відбудеться прийняття для біля 60-ти представників молоді теж у Білому Домі. Це дасть змогу познайомитися з методами й заходами праці американського державного правління.

П'ятниця буде присвячена різним зустрічам з діячами й політиками у Вашінґтоні.

Всі питання відзначування цих подвійних роковин обговорено на ширшому тлі положення країни, міжнародних подій, а зокрема стану й вимог життя в Україні. По цій лінії проаналізовано нові можливості, яких не було дотепер, та обговорено потребу нових методів і засобів.

Ділимося болючою вісткою з Приятелями і Знайомими, що в четвер, 15-го квітня 1976 р., на 26-му році життя відійшов у Вічність наш Дорогий СИН, МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

МИХАЙЛО ШАБАТУРА

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 18-го квітня 1976 року о год. 7-ій веч. в похороннім заведенні Chambers, Trenton, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у понеділок, 19-го квітня 1976 р. о 10-ій год. ранку в церкві св. Марії при Grand St. і на місцевий цвинтар.

Горем прибиті:

дружина — ЕЛИЗАВЕТА з синами МИХАЙЛОМ і ДЖЕЙМСОМ
мама — ЄВГЕНІЯ
тато — СТЕПАН
брат — ВОЛОДИМИР з дружиною і дітьми
сестри — МАРІЯ і ЄВГЕНІЯ з чоловіком

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Повідомляю, що

мґр прав

МИХАЙЛО ГУЗАР

б. адвокат в Краю, старшина УСС і Української Галицької Армії упокоївся в Бозі в Ню Йорку, 15-го квітня 1976 р. по тяжкій та довгій недузі.

ПАНАХИДА — в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, в понеділок, 19-го квітня 1976 р. о год. 7:30 вечора.

ПОХОРОН — у вівторок, 20-го квітня 1976 р. о год. 9:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, звідки Тлінні Останки будуть перевезені на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

СТЕФАН САХНО — шваґер
і ближча та дальша Родина в Краю

ВЕЛИКДЕНЬ в ГАНТЕРІ 1976 р.

Подаємо до відома власникам посілостей Гантеру й околиці і гостям

ПОРЯДОК СВЯТОЧНИХ ВІДПРАВ В ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

П'ЯТНИЦЯ, 23-го КВІТНЯ 1976 р. год. 2:30 по пол. — ВИСТАВЛЕННЯ ПЛАЩАНИЦІ.

СУБОТА, 24-го КВІТНЯ 1976 р., год. 7-ма веч. — СВЯЧЕННЯ ПАСОК, СПОВІДЬ, ВОСКРЕСНА УТРЕНЯ.

НЕДІЛЯ, 25-го КВІТНЯ — ВЕЛИКДЕНЬ — год. 7-ма ранку — БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 17-го квітня 1976 р. в Ню Йорку, Н. Й., ненадійно, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий БРАТ, ВУЙКО і КУЗИН

бл. п. д-р. вет.

МАРКІЯН ЖЕГАЛЛОВИЧ

ПАНАХИДА — в понеділок, 19-го квітня 1976 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — у вівторок, 20-го квітня 1976 р. з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, о год. 10-ій рано, а опісля на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

сестра — ЗЕНОВІЯ НЕЧВІД зі сином АНДРІЄМ
кузини: ЛІДА СКЛЕПКОВИЧ з родиною
ОРЕСТ КАЗАНІВСЬКИЙ з родиною
ЛЮБОМИР КАЗАНІВСЬКИЙ з родиною
СЛАВА КАЗАНІВСЬКА з родиною
АНТІН ФЕДИШИН з родиною
ДАРІЯ КАМІНСЬКА з родиною
НАДЯ ПРОЦИК з родиною
ДАРКА ПУНДІЙ з родиною
ЗІРКА ҐРІФФО з родиною
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

У великому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 9-го січня 1976 р. в Обертині, відійшов у Вічність на 76-му році життя наш Найдорожчий

БРАТ, ВУЙКО, СТРИЙКО і ШВАҐЕР

бл. п.

о. РОМАН ДОРИК

кол. парох Репужинець, Лисця біля Станиславова та Обертину в Івано-Франківським.

ПОХОРОНИ відбулися в Обертині, 12-го січня 1976 року.

Поминальні Богослуження за спокій душі бл. п. Покійного відслужено 27-го березня у церкві Преображення Господнього у Денвері та Поминальне Богослуження з Панахидою відправлено 5-го квітня у церкві св. Духа в Акроні, Огайо.

В глибокому смутку —

РОДИНА

КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США

для сприяння перенесенню тлінних останків проф. В. Г. Кричевського і його Дружини з Венесуелі повідомляє, що

в неділю, 2-го травня 1976 року на українському цвинтарі

в САВТ БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

відбудеться по СЛУЖБІ БОЖІЙ

УРОЧИСТЕ

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

НА НОВІЙ МОГИЛІ

ПРОФ. ВАСИЛЯ Г. КРИЧЕВСЬКОГО

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИМ ВЛАДИКОЮ

Митрополитом Мстиславом

Почесний Голова Комітету
Владика Митрополит МСТИСЛАВ

Голова Комітету
Мистець ПЕТРО ХОЛОДНИЙ

Повідомляємо, що дня 17-го квітня 1976 р., упокоївся в Бозі, на 82-му році життя, наш Незабутній МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ, учасник Визвольних Змагань 1-ої і 2-ої світових воєн, б. старшина УСС, УГА і Першої Дивізії УНА

Д-Р МИРОН НИЖАНКОВСЬКИЙ

лікар на Рідних Землях і в ЗСА.

ПАНАХИДИ — в днях 18-го і 19-го квітня 1976 р. в год. 8-ій веч. в міському похоронному заведенні у Whitby, Ont., Canada.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в дні 20-го квітня 1976 р. о год. 8-ій рано з похоронного заведення до української католицької церкви св. Юрія в Ошаві, Онт., а звідтіля на місце Вічного Спочинку Union Cemetery, Ошава, Онт., Канада.

Горем прибиті:

дружина — ВОЛОДИМИРА
дочка — ЛІДІЯ МАРИНОВИЧ з мужем ПЕТРОМ
внуки — АДРІЯН, ПЕТРО, МИРОН, СТЕФАН
брат — ЗЕНОН
Ближча і дальша Родина на Рідних Землях, в ЗСА, Канаді, Европі і Австралії

В Ню Йорку, Н. Й.

в готелі „Рузвелт"

при Медісон Авеню

19 і 20-го червня 1976 року

— відбудеться —

ПЕРША ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ

(З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ)

з участю діячів трьох партій — УНДО, УРДП і ОУНз, активістів середнього і молодого поколінь та позапартійного громадянства.

- Доповідатимуть між ін. АТАНАС ФІГОЛЬ, ВАСИЛЬ ГРИШКО, РОМАН ІЛЬНИЦЬКИЙ, РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ.
- Головні теми: РЕОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО ЖИТТЯ І ОЦІНКА СИТУАЦІЇ НА УКРАЇНІ.

Вечеря-бенкет

в СУБОТУ, 19-го ЧЕРВНЯ, год. 6-та вечора.
Запрошення можна одержати: п. інж. ІРИНА ШОХ
136-19 Cherry Ave., Flushing, N.Y. Tel.: IN 1-1979

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

нашого Невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

Д-РА ОМЕЛЯНА ЛЕБЕДОВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 24-го квітня 1976 р., о год. 7 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Детройті

Просимо про молитви в намірені нашого Найдорожчого Покійного.

Дружина КСЕНЯ з Родиною

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 17-го квітня 1976 р. у Вілмінґтоні, Дел., помер ненадійно,

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і БРАТ

бл. п.

ЗЕНОН ГУСАР

нар. 2-го травня 1921 р. в Добромилі, Зах. Україна.

ПАРАСТАС — у вівторок, 20-го квітня 1976 р. о год. 9-ій веч. в похоронному заведенні Mc Crery, 3924 Concord Pike (202), Wilmington, Del.

ПОХОРОН — в середу, 21-го квітня 1976 р. о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. Миколая, 801 Lea Blvd., а опісля на цвинтар Всіх Святих.

Горем прибиті:

ЛАДА — дружина
РОСТИСЛАВ — син з дружиною ЛІНДОЮ
ВСЕВОЛОД — син
ТАНЯ — донька
ІВАННА — сестра з чоловіком М. ЯРЕМКО
МАРІЯ — сестра з чоловіком С. МАТВІЯКІВ та донькою
ЯРОСЛАВ — брат з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми
ВОЛОДИМИР — брат з дружиною ЛЯЛЕЮ і сином
М. ВОГАЧ — теща
АРЕТА — шваґерка з чоловіком М. СКАМАН і дітьми
СОТЕР ВОГАЧ — шваґер з дружиною
Ближча та дальша Родина в Америці, Канаді і за океаном

ПЛАСТОВИЙ СПІВОЧИЙ ГУРТОК „КОБЗА"

при ПЛАСТОВІЙ СТАНИЦІ в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

влаштовує

ЗАБАВУ „СЕРЕНАДА"

в п'ятницю, 30 квітня 1976 р.

о год. 8:30 веч.

Українська Централя

240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

Грає оркестра „ВЕРБА" з Монтреалю, Канада

Вступ 4.00 дол.

В неділю, 2-го травня (на Проводи) 1976 р.

НА МОГИЛІ

св. п.

АЛЕКСАНДРА ГНАТЮКА

на цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

відбудеться

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

про що сповіщають

РОДИНА і ДРУЗІ ПОКІЙНОГО

ПРОФ. Д-Р В. ЖИЛА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

які загальну відповідь подавав головний доповідач у своєму заключному слові. Таким чином питання кожної обговорюваної етнічної літератури представляло собою окрему заокруглену цілість. З другого боку, завдяки винятковій популярності нашого вченого та великій пошані, якою він втішається у цій, до речі, одній з найбільших високих шкіл ЗСА та в американських літературознавчих колах, Конференція мала, крім суто наукового, вельми святочний характер. Фактично протягом цілого тижня в часі відбуття Конференції буквально ввесь університет стояв під її знаком. В університетському музеї заходами проф. Жили і його Комітету була влаштована виставка монографічних і періодичних видань етнічних літератур, що їх прислали дотичні доповідачі. Український відділ в цій виставці, що тривала від 15-го до 31-го січня, включав 38 репрезентативних видань, зокрема тих, що своїм змістом відносились до цієї країни; з серійних видань у виставці були заступлені такі видання, як „Слово", „Нові Поезії", „Терем", „Київ", „Український квартальник" та „Овид" і видання УВАН та НТШ. Знову праці головних доповідачів Конференції були виставлені в університетській бібліотеці та книгарні через два тижні. Радіові й телевізійні станції цього 180-тисячного міста, крім щоденних вісток з нарад Конференції, подали шість інтерв'ю з проф. Жилою та два інтерв'ю з іншими професорами Тексаського Стейтового Університету і окремими доповідачами. Крім цього проф. Жила подав обширний огляд про етнічні літератури та першу Конференцію, присвячену цьому питанню в його інтерв'ю з Голосом Америки. Знову вечорами після денних нарад відбулись три окремі імпрези, присвячені Конференції у виконанні університетських — балету, театру і симфонічної оркестри. Слід підкреслити ще й те, що до активної участи в Конференції проф. Жила заанґажував визначних професорів і керівні чинники Тексаського Стейтового Університету з його президентом на чолі. Більшість з них були головами окремих сесій, або дискутантами поодиноких доповідей, чи промовцями спільних обідів. Наприклад, Головою сесії Української Літератури був проф. Томас А. Ланґфорд, заступник декана нижчих курсів („Ґрейджуейт скул"), а дискутантами — професори: Вендел М. Ейкок, Джек Д. Вейґес і В. Жила. Учасниками сесій звичайно було також поважне число студентів старших курсів і особи міської еліти з Лабак.

Із слов'янських літератур в ЗСА були заступлені доповідями майже всі за вийнятком словацької і сербської (останній присвячено досить широку дискусію). Про етнічні літератури в Канаді інформував присутніх д-р Олександер Малицький, професор Університету в Калґарі та редктор „Канедієн Етнік Стадіс", зупиняючись зокрема над українською літературою в тій країні.

Найкращу, на мою думку, оцінку цієї оригінальної наукової імпрези, подав доповідач про португальську літературу в ЗСА, д-р Франсіс М. Роджерс, професор романських мов і літератур у Гарварді, який, висловлюючи думку всіх позамісцевих учасників, зложив прилюдне признання керівним органам Тексаського Університету і зокрема проф. Володимиру Жилі за сміливий почин у взірцевій організації та проведенні цієї наскрізь оригінальної наукової Конференції, яка стала не лише поважним початком серйозних студій підставових складових частин американської літератури й культури ,але вказала певний напрям студій етнічних літератур в американських високих школах, включно з Гарвардом, в якому до речі, довголітні заходи проф. Роджерса ввести курс канадсько - французької літератури ще й досі не увінчались успіхом. Такі ж признання та вислови подяки зложили проф. В. Жилі усі доповідачі під час своїх доповідей та в часі спеціяльного прийняття в домі п-ва Жил, яке відбулось після закінчення нарад. На цьому місці слід відмітити ,що цей гостинний дім був фактичним центром цілого комплексу Конференції і всі деталі організаційного порядку полагоджувались власне тут під час щоденних обідів для окремих доповідачів, особливо приятелів проф. Жили і його родини, яка у великій мірі причинилась до успіху цілої імпрези .І навіть під час згаданого прийняття, яке через спізнене закінчення Конференції відбулось пізно вночі 31 січня, дружина і дочка проф. Жили знайшли нагоду, щоб захопити гостей своєю багатою колекцією українського народного мистецтва, довкола якої зав'язалась була дискусія на тему української етнічної спільноти в ЗСА і дальше української культури в загальному.

Будучи учасником майже всіх сесій Конференції, я на підставі прослуханих доповідей мав нагоду порівняти розвиток тих же літератур з розвитком української літератури в цій країні, у чому з гордістю прийшов до висновку, що творчість українських письменників і праці українських літературознавців стоять у перших рядах цього культурного процесу в Америці.

Розвивається програма...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

та коледжу в приявності віцепрезидента проф. Г. Гелда, голови департаменту етнічних студій д-р Т. Ґромади та про'. В. Трембіцького, відповідального за ведення програм українських курсів.

З приводу 100-ліття українського поселення в Америці і 200-ліття ЗСА вже затверджений на осінній семестр цікавий та спеціялізуючий курс Історії української еміґрації з особливим обговоренням українського поселення на американському континенті. Буде заторкнене і питання ролі української еміґрації в будівництві української державности (1918/20, 1939), та боротьби наших еміґрантів за права України бути самостійною державою.

Вже запляновані д-ром В. Трембіцьким та є в певній підготовці два інші спеціяльні курси на весну 1977 року, темою яких буде сучасне положення Україно и міжнародному аспекті.

Тепер стоїть питання перед нашими громадами Джерзі Сіті, Нюарку та Ню Йорку: як забезпечити за курсами приписану кількість студентів та навіть надзвичайних студентів - слухачів, охочих запізнатися з істинами української історії з погляду права, економіки, соціяльних справ та етнології Східньої Европи, щоби на базі солідного знання уміти відстоювати права української спільноти в Америці та стати авторитетно в допомозі батьківщині за відновлення її незалежности, шукаючи підмоги для цієї справи в американському суспільстві.

Тут вже побажання до батьків нашої студіюючої молоді Джерзі Сіті, Нюарку та околиць піддержати програму українських студій при Джерзі Сіті Стейтовому коледжі. Саме тепер, коли наближається реєстрація на осінній курс, ця тема повинна бути в якійсь формі порушена нашою громадою в Джерзі Сіті, Нюарку і околицях при співучасті і наших місцевих отців парохів та українських середньошкільних викладачів.

Умовини, в яких прийшлося затвердити українську студійну програму при Джерзі Сіті Стейтовому коледжі, не були легкі. Її здобуто з трудом, тож нехай ці курси розвиваються в користь української справи, маючи відповідне число наших студентів, незалежно від цього, що тенденція стейту є вже обмежувати реєстрацію студентства через брак фондів на вдержання стейтових коледжів.

Українці Міннесоти...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тав присутніх і дякував спонзорам показу ноші й адміністрації музею д-р Михайло Козак. Він також представив п-і Кірстен Ларсен і передав їй дальше ведення програми. Показано зразки нової ноші, запросктовані визначними американськими знавцями цього діла. Велике зацікавлення викликали проєкти модерної ноші з пристосуванням української вишивки і народного стилю, що їх виготовили студенти відділу мистецтва університету Міннесоти і Міннесотського Коледжу Мистецтва. Найбільшою однак атракцією цього дня був показ модерного пристосування вишивки українцями. Цю частину програми організував 110-ий Відділ СУА під керівництвтом Ірени Кміт та Ірми Корсунської.

Програму переривано висвітлюванням прозірок, підібраних Славком Новицьким, для кращого віддзеркалення багатства української культури, звичаїв, народної ноші, архітектури, тощо. Багато краси цій частині дала стереофонна музика українських мелодій, підібраних інж. Леонідом Рябоконем. Завершенням всього були українські народні танці, темпераментно виконані членами танцювального ансамблю „Черемош".

Програма відкриття нашої виставки, багато причинилася до її розголошення, зокрема серед інтелектуальних не-українських кругів.

З нагоди відкриття цієї виставки відбулося в музеї, в суботу, 10 квітня, спеціяльне прийняття для членів української громади. Голова Ради Директорів Музею, Малколм Лейн, привітав біля 250 приявних і висловив признання українській громаді за її успіхи. У відповідь д-р Козак сказав, що 200-річчя Америки є найкращою нагодою для усвідомлення, що цю країну будували іміґранти різних національностей і культур, і це стало найголовнішим складовим елементом розвитку американського народу, як нації. Українці горді, що на протязі сто років вони також вклали не мало сил і труду у фізичну і духову розбудову цієї держави. Подякувавши адміністрації музею і тим українцям ,котрі своєю жертвенною працею причинилися до завершення цього доброго діла, д-р Козак представив і покликав до слова визначного нашого мистця Леоніда Молодожанина. Маестро щиро вітав присутніх за гарні осяги, у власному імені і від Українського Культурного і Наукового Осередку у Вінніпезі.

Після офіційної частини, приявні оглянули два фільми, виготовлені кінопродуцентом Славком Новицьким. Перший, це „Вівця в дереві", нагородженого „Блу Рібон Аворд" в 1971 році на фільмовому фестивалі в Ню Йорку. Фільм представляє мистецтво дереворізу, виконувамайстерною рукою Якова Гніздовського. Другий, це новий фільм „Писанка: українське великоднє яйце", вже нагороджений „Ґолден Ігел Аворд" у Вашінґтоні, з правом репрезентувати Америку на світових фільмових фестивалях.

Імпрезу закінчено прийняттям, організованим пані Марією Стець з допомогою пані Дарії Лисої.

З нагоди Виставки Української Культурної Спадщини, музей виготовив 500 пропам'ятних, по мистецькому виконаних плякатів з репродукцією старинної української ікони з підписом „Українська Спадщина" українською і англійською мовами. Для інформації про українців в Америці, країну їхнього походження і мистецтво українського народу, видано, на кошт Українського Комітету, п'ять тисяч відповідно оформлених брошур. Це 16-сторінкове видання включає багато ілюстрацій і короткі статті: „Українське народне мистецтво" Ніни Булавицької, „Українське мистецтво і скульптура" Наді Новицької та „Українці в Америці" і „Україна — батьківщина наших предків" д-ра Михайла Козака. Написи для цієї брошури, а також для пропам'ятного плякату виготовив мистець Олександер Канюка. Дві тисячі цих брошур музей вже вислав своїм членам і добродіям та до багатьох бібілотек і шкіл Америки.

Для кращого познайомлення широкого загалу з українськими культурними надбаннями, кожної суботи в місяцях квітні, травні і червні будуть відбуватися в музеї висвітлювання різних українських фільмів під наглядом Славка Новицького, концерти, та демонстрування творення українського мистецтва: Люба Перчишин, Аліса Данилюк, Надя Новицька і Сандра Армстронґ — писання українських писанок; Галя Давидович — українське традиційне печиво; Ірма Корсунська — вишивання; Олександер Канюка — українські орнаменти. Українські байки розказуватиме англійською мовою Оксана Муха-Бринь. З концертами виступлять танцювальні ансамблі „Заграва", „Черемош", Капеля Бандуристів ОДУМ-у, хор „Дніпро" та співачка сопрано Оксана Бринь.

В останню суботу перед закриттям виставки, 19-го червня, відбудеться лекція про українське народне мистецтво з висвітлюванням прозірок пані Орисі Ткач з Вінніпеґу.

Черговим виступом українців Міннесоти з нагоди 200-річчя і 100-річчя буде репрезентативний бенкет і баль в готелі Лемінґтон в Міннеаполісі в суботу, 22-го травня 1976 року. Запрошено ряд гостей американського культурного і політичного світу, а на промовців сенатора Губерта Гомфрі і губернатора стейту Венделя Андерсона. До танців пригравтиме відома українська оркестра „Рушничок" з Монтреалю.

УКРАЇНСЬКА ПАСКА В АМЕРИКАНСЬКОМУ ЖУРНАЛІ

Рочестер, Н.Й. (Ю.І.П.). — В квітневому числі (XCIII, ч. 4) популярного журналу для жінок "Ladies Home Journal" надрукована знімка і перепис української паски. На сторінках 110-111 є знімка великої великодньої паски на вишиваній серветі (фотографія Н. Самарджі). А на сторінках 116, 118, і 120 С. Ґуфман подає переписи української паски, голляндських, грецьких, англійських, арґентинських, італійських, португальських і фінських хлібів.

ТАРЗАН, Ч. 7464. Цікавий дарунок

Ха! Ха! Скарби, які перевищують мої найбільші сподівання!

Тепер я зможу закупити зброю, купити людей і захопити владу... Тоді світ знатиме про Крону!

За те, що вона привела вас сюди, щоб ви могли пограбувати наші скарби, я прошу, щоб ти залишив цю жінку мені — як мою невільницю!

Вона твоя! Я все одно хотів позбутися її!